

HUẤN LUYỆN CÁN BỘ LÀ CÔNG VIỆC GỐC CỦA ĐẢNG - TƯ TƯỞNG LỚN VÀ TẦM NHÌN CHIẾN LƯỢC CỦA HỒ CHÍ MINH

★ PGS, TS BÙI ĐÌNH PHONG

● **Tóm tắt:** Trong quá trình lãnh đạo cách mạng, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn quan tâm đến công tác huấn luyện cán bộ, coi đây là “công việc gốc của Đảng”. Bài viết tập trung làm rõ tính tất yếu khách quan của việc huấn luyện cán bộ; phân tích tư tưởng lớn và tầm nhìn chiến lược của Hồ Chí Minh về huấn luyện cán bộ xuyên suốt sự nghiệp cách mạng. Từ đó, khẳng định giá trị trường tồn của tư tưởng Hồ Chí Minh về huấn luyện cán bộ trong công cuộc đổi mới.

● **Từ khóa:** huấn luyện cán bộ; công việc gốc của Đảng; Hồ Chí Minh.

1. Mở đầu

100 năm trước, dưới ánh sáng chủ nghĩa Mác - Lênin, Hồ Chí Minh đã khởi xướng công tác huấn luyện cán bộ. Theo Người, làm cách mạng, phải hiểu biết cách mạng và có cán bộ cách mạng. Vấn đề cán bộ quyết định mọi việc. Không có cán bộ thì cũng không nói đến kinh tế, văn hóa. Muốn có cán bộ phải mở các lớp huấn luyện. Từ đó, trong suốt cuộc kháng chiến và xây dựng CNXH, Người luôn xác định huấn luyện cán bộ là công việc gốc của Đảng. Tư tưởng đó thể hiện rõ tầm nhìn chiến lược của Hồ Chí Minh và được thực tiễn thắng lợi của hai cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ, xây dựng CNXH ở miền Bắc và công cuộc đổi mới chứng minh là hoàn toàn đúng đắn, có giá trị trường tồn.

2. Nội dung

2.1. Huấn luyện cán bộ là đòi hỏi tất yếu khách quan, đáp ứng yêu cầu của cách mạng Việt Nam

Một là, phải huấn luyện cán bộ, đưa họ đấu tranh, giành tự do độc lập

Ra đi tìm Đường cách mệnh từ một nước thuộc địa mà chính sách của kẻ thống trị là “làm cho dân ngu dễ trị”, Nguyễn Ái Quốc - Hồ Chí Minh hiểu rõ thực dân Pháp đã “gieo rắc một nền giáo dục đồi bại, xảo trá và nguy hiểm hơn cả sự đốt nát; chỉ dạy cho họ một lòng “trung thực” giả dối, chỉ dạy cho họ biết sùng bái những kẻ mạnh hơn mình, dạy cho thanh niên yêu một Tổ quốc không phải là Tổ quốc của mình và đang áp bức mình. Nền giáo dục ấy dạy cho thanh niên khinh rẻ nguồn gốc dòng giống mình. Nó làm cho thanh niên trở nên ngu ngốc”⁽¹⁾. Sau khi đến với chủ nghĩa Mác - Lênin, tìm thấy con đường giải phóng dân tộc theo cách mạng vô sản, từ năm 1923, Nguyễn Ái Quốc đã có câu trả lời rõ ràng là “trở về nước, đi vào quần chúng, thức tỉnh họ, tổ chức họ, đoàn kết họ, huấn luyện họ, đưa họ ra đấu tranh giành tự do độc lập”⁽²⁾.

Người nhận ra Trường Đại học Phương Đông là nơi đào tạo những cán bộ tuyên truyền hết sức bài bản, trong khi ở Đông Dương là “tình trạng dốt nát của người dân bản xứ. Người ta không hiểu đấu tranh giai cấp là gì, lực lượng vô sản là gì cả. Họ muốn giải phóng nhưng họ chưa biết làm cách nào để đạt được mục đích ấy”⁽³⁾. Là người được học lớp ngắn hạn của Trường Đại học Phương Đông, Nguyễn Ái Quốc hiểu rất rõ vai trò của việc huấn luyện cán bộ, nhất là đối với thanh niên Việt Nam, những người sống trong chế độ thuộc địa muốn thực hiện sự nghiệp giải phóng khi còn kém về lý luận thì cần phải vận dụng sáng tạo lý luận khoa học, cách mạng của chủ nghĩa Mác - Lênin. Trong nhiều bài viết, Người đã chỉ rõ tư tưởng của V.I. Lênin qua cách mạng Nga là “không vừa lòng với việc đọc những bài diễn văn rỗng tuếch và viết ra những quyết định “nhân đạo” đối với các dân tộc bị áp bức, mà phải làm như Trường Đại học Phương Đông, trong đó có việc huấn luyện cho các chiến sĩ tiên phong tương lai nguyên lý đấu tranh giai cấp”⁽⁴⁾.

Người nhận thấy có nhiều cuộc nổi dậy chống Pháp của người Việt Nam, nhưng người ta “không hiểu chính trị, và lại càng không hiểu việc tổ chức quần chúng”⁽⁵⁾. Người nhận rõ lớp thanh niên tràn đầy nhiệt huyết yêu nước, có nhiều phẩm chất quý nhưng ít hiểu biết về chính trị, tổ chức và lý luận cách mạng. Với sự nhạy cảm về chính trị, Nguyễn Ái Quốc liên hệ với các học viên Việt Nam đang học ở Trường Quân sự Hoàng Phố, gặp gỡ, trao đổi với nhóm *Tâm Tâm xã* để định hướng, định hình con đường cách mạng và chuẩn bị các mặt để huấn luyện cán bộ⁽⁶⁾. Người chỉ ra những hạn chế, bất cập, nguyên nhân thất bại của nhiều cuộc nổi dậy, vì họ “còn thiếu tổ chức, thiếu người lãnh đạo”. Còn đồng bào ta, “đối với hai chữ cách mệnh còn lơ

mờ lắm. Có người biên chép đề xương ra một chút lại làm một cách hồ đồ, hoặc xúi dân bạo động mà không bày cách tổ chức; hoặc làm cho dân quen tính ỷ lại, mà quen tính tự cường”⁽⁷⁾.

Hai là, làm cách mạng phải hiểu biết, nắm được những khía cạnh liên quan đến phạm trù “cách mạng”

Mục đích, đường lối, tổ chức, phương pháp cách mạng được Người chỉ rõ: “(1) Vì sao chúng ta muốn sống thì phải cách mệnh. (2) Vì sao cách mệnh là việc chung cả dân chúng chứ không phải việc một hai người. (3) Đem lịch sử cách mệnh các nước làm gương cho chúng ta soi. (4) Đem phong trào thế giới nói cho đồng bào ta rõ. (5) Ai là bạn ta? Ai là thù ta? (6) Cách mệnh thì phải làm thế nào?”⁽⁸⁾. Những điều vắn tắt như vậy nhưng không phải ai cũng hiểu, ai cũng biết. Vì vậy, vấn đề huấn luyện cán bộ, “giáo dục cốt cán là rất quan trọng và cần kíp”⁽⁹⁾, không thể không làm. Huấn luyện đem lại cho cán bộ những nhận thức mới, nguồn tri thức phong phú về nhiều lĩnh vực chính trị, quân sự, kinh tế, văn hóa, v.v., trong nước và thế giới, trang bị thế giới quan, nhân sinh quan cách mạng, đặc biệt là những điểm căn cốt của CNXH khoa học, của duy vật lịch sử và biện chứng duy vật. Cán bộ được huấn luyện sẽ hiểu biết sâu sắc về quy luật tiến hóa của lịch sử và niềm tin vững chắc vào thắng lợi cuối cùng của CNXH.

2.2. Tư tưởng lớn và tầm nhìn chiến lược của Hồ Chí Minh về huấn luyện cán bộ

Một là, mối quan hệ giữa cán bộ là gốc đến huấn luyện cán bộ là công việc gốc của Đảng

Hồ Chí Minh chỉ rõ: “Không có cán bộ thì cũng không nói gì đến kinh tế văn hóa”⁽¹⁰⁾. Bằng tư duy kinh tế “vốn” và “lãi” - “cán bộ là tiền vốn của Đoàn thể”, Hồ Chí Minh cho thấy cách nhìn biện chứng, hết sức đặc biệt, đặc sắc về cán bộ, từ cái “gốc” cán bộ đến cái “gốc” huấn luyện cán

bộ. Gốc là từ đó sinh ra. Gốc có vững cây mới bền. Thắng lợi của cách mạng phải có được cái gốc đó. Theo Người, “bất cứ chính sách, công tác gì nếu có cán bộ tốt thì thành công, tức là có lãi. Không có cán bộ tốt, thì hỏng việc, tức lỗ vốn”⁽¹¹⁾. Người nhấn mạnh muôn việc thành công hoặc thất bại đều do cán bộ tốt hoặc kém. Cán bộ là cái gốc của mọi công việc. “Vấn đề cán bộ là một vấn đề rất trọng yếu, rất cần kíp”⁽¹²⁾. Huấn luyện cán bộ là công việc gốc của Đảng, một việc rất quan trọng và rất cần thiết. Đảng phải huấn luyện, “nuôi dạy cán bộ, như người làm vườn vun trồng những cây cối quý báu”⁽¹³⁾.

Hai là, tầm nhìn về huấn luyện cán bộ là công việc gốc, trước hết là vấn đề trang bị lý luận cách mạng

Dưới ánh sáng tư tưởng của V.I. Lênin, Hồ Chí Minh chỉ rõ, không có lý luận cách mạng thì không có phong trào cách mạng. Chỉ có một đảng có lý luận tiên phong hướng dẫn thì mới có thể làm tròn được vai trò chiến sĩ tiên phong. Cách mạng là phá cái cũ đổi ra cái mới, phá cái xấu đổi ra cái tốt. Công cuộc “phá” và “xây”, chống lại những gì cũ kỹ, hư hỏng, để tạo ra những cái mới mẻ tốt tươi là cả một cuộc chiến đấu không lờ. Cách mạng muốn bớt mò mẫm, hạn chế phạm sai lầm thì nhất định phải được trang bị vũ khí sắc bén là lý luận cách mạng. “Phải nâng cao sự tu dưỡng về chủ nghĩa Mác - Lênin để dùng lập trường, quan điểm, phương pháp của chủ nghĩa Mác - Lênin mà tổng kết những kinh nghiệm của Đảng ta, phân tích đúng đắn những đặc điểm của nước ta”⁽¹⁴⁾. Đó là cách tốt nhất để chúng ta hiểu được quy luật phát triển của cách mạng Việt Nam, định ra được đường lối, phương châm, bước đi cụ thể của công cuộc xây dựng CNXH Việt Nam.

Cán bộ phải có lý luận, hiểu thấu lý luận, nắm vững lý luận và biết liên hệ chặt chẽ lý luận với

thực tiễn. Từ khi Đảng ra đời, trải qua hai cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp, đế quốc Mỹ và quá độ xây dựng CNXH, Hồ Chí Minh luôn khẳng định và nhấn mạnh huấn luyện cán bộ là công việc gốc của Đảng không chỉ trong giai đoạn đấu tranh giành độc lập, tự do mà trong toàn bộ tiến trình cách mạng. Làm cách mạng thì phải có lý luận. Lý luận như cái kim chỉ nam, nó chỉ phương hướng cho chúng ta trong công việc thực tế. “Không có lý luận thì lúng túng như nhắm mắt mà đi”⁽¹⁵⁾. Cán bộ *kém lý luận* thì khi gặp mọi việc, không biết xem xét cho rõ, cân nhắc cho đúng, xử trí cho khéo; không biết nhận rõ điều kiện hoàn cảnh khách quan, mình nghĩ thế nào làm thế ấy. Kết quả thường thất bại. Cán bộ mà *khinh lý luận*, không có lý luận, “cũng như một mắt sáng, một mắt mờ”⁽¹⁶⁾. Loại cán bộ *lý luận suông* tức không biết đem lý luận ra thực hành vào công việc thực tế, thì khác nào “một cái hòm đựng sách”⁽¹⁷⁾. Tóm lại, vì “kém lý luận, cho nên gặp mọi việc không biết xem xét cho rõ, cân nhắc cho đúng, xử trí cho khéo. Không biết nhận rõ điều kiện hoàn cảnh khách quan, ý mình nghĩ thế nào làm thế ấy. Kết quả thường thất bại”⁽¹⁸⁾.

Trình độ lý luận kém là trở lực của cách mạng. Hồ Chí Minh chỉ rõ chúng ta phải thừa nhận một thực tế “phần đông cán bộ là công nhân và nông dân, văn hóa rất kém”⁽¹⁹⁾, và “Đảng ta còn có nhiều nhược điểm mà một trong những nhược điểm lớn là trình độ lý luận còn thấp kém”⁽²⁰⁾. Nhiều người chỉ biết suốt ngày vui đầu vào công tác sự vụ, không nhận thấy sự quan trọng của lý luận nên có hiện tượng xem thường học tập, không có biện pháp điều hòa công tác và học tập, ngại đọc sách và suy nghĩ, khi làm việc không có kết quả nên thiếu tin tưởng đối với việc phải cần thiết học tập lý luận.

Tóm lại, “những hiện tượng của chủ nghĩa

kinh nghiệm cần phải khắc phục. Đó cũng là một số hiện tượng có tính chất của chủ nghĩa xét lại, cần phải đề phòng, đề đẩy mạnh phong trào học tập lý luận⁽²¹⁾. Vì trình độ lý luận thấp kém cho nên “đứng trước nhiệm vụ cách mạng ngày càng mới và phức tạp, trong việc lãnh đạo, Đảng ta không khỏi lúng túng, không tránh khỏi sai lầm, khuyết điểm”⁽²²⁾. Vì vậy, chúng ta “phải nâng cao sự tu dưỡng về chủ nghĩa Mác - Lênin, để dùng lập trường, quan điểm, phương pháp của chủ nghĩa Mác - Lênin mà tổng kết những kinh nghiệm của Đảng ta, phân tích một cách đúng đắn những đặc điểm của nước ta... Như thế là phải học tập lý luận, phải nâng cao trình độ lý luận chung của Đảng, trước hết là của cán bộ cốt cán của Đảng”⁽²³⁾.

Ba là, huấn luyện cán bộ là vấn đề “ở đời và làm người” nhằm trau dồi nhân cách, cải tạo tư tưởng cán bộ

Huấn luyện cán bộ thành những chiến sĩ tuyệt đối trung thành với lý tưởng cách mạng của Đảng, nắm vững lập trường, quan điểm của giai cấp công nhân, giữ vững đạo đức cách mạng, mà cao nhất là chí công vô tư là điều có ý nghĩa quyết định. Huấn luyện cán bộ là vấn đề “ở đời và làm người”, tức phải thương nước, thương dân, thương nhân loại bị đau khổ, áp bức. Hồ Chí Minh chỉ rõ “học để làm việc, làm người, làm cán bộ. Học để phụng sự Đoàn thể, giai cấp và nhân dân, Tổ quốc và nhân loại”⁽²⁴⁾. Huấn luyện cán bộ để cán bộ, đảng viên có “Đảng tính”, tức là bất kỳ khi nào, bất kỳ việc gì đều phải tính đến lợi ích chung của Đảng, đặt lợi ích của Đảng, của Tổ quốc và nhân dân lên trên hết, trước hết, việc và lợi ích cá nhân để lại sau.

Hồ Chí Minh chỉ rõ, huấn luyện là để nâng cao khả năng và tẩy rửa khuyết điểm của người học. Huấn luyện là “phải *huấn* và *luyện*. Huấn là dạy dỗ, luyện là rèn giũa cho sạch những vết

xấu xa trong đầu óc”⁽²⁵⁾. Người cán bộ cách mạng là phải đấu tranh chống phản cách mạng nhằm cải tạo xã hội, tự cải tạo mình, xây dựng CNXH, cải tạo thể giới, nâng cao tư cách của người cách mạng. Muốn vậy tất yếu phải qua huấn luyện để được dạy dỗ và dùi mài tư tưởng là một trong những biện pháp tốt nhất để cán bộ trở thành một chiến sĩ tiên phong của giai cấp, của dân tộc, đại biểu cho lợi ích của dân tộc, của giai cấp, xứng tầm “vấn đề cán bộ quyết định mọi việc”.

Tầm nhìn, cách nhìn của Hồ Chí Minh về huấn luyện cán bộ hết sức độc đáo, đặc sắc, trong đó quan trọng nhất ở tính thiết thực, chu đáo, hiệu quả, chống bệnh dạy học thuộc lòng; gắn lý luận với công tác thực tế. Nội dung huấn luyện nhiều mặt: chính trị (thời sự và chính sách), lý luận, văn hóa, nghề nghiệp, công tác. Đặc biệt “*huấn luyện phải chú trọng cải tạo tư tưởng*”⁽²⁶⁾. Người nhấn mạnh: “Học để sửa chữa tư tưởng... Tư tưởng đúng thì hành động mới khỏi sai trái và mới làm tròn nhiệm vụ cách mạng được... Học để tu dưỡng đạo đức cách mạng. Có đạo đức cách mạng thì mới hy sinh tận tụy với cách mạng, mới lãnh đạo được quần chúng, đưa cách mạng tới thắng lợi hoàn toàn... Học để tin tưởng vào Đoàn thể, vào nhân dân, vào tương lai của dân tộc, tương lai cách mạng. Học để hành. Học mà không hành thì vô ích”⁽²⁷⁾.

2.3. Giá trị tư tưởng Hồ Chí Minh về huấn luyện cán bộ trong công cuộc đổi mới

Tư tưởng Hồ Chí Minh về huấn luyện cán bộ đã được thực tiễn chứng minh đó là một tầm nhìn chiến lược, hoàn toàn đúng đắn, có giá trị bền vững, lâu dài, soi sáng công cuộc đổi mới hiện nay.

Thứ nhất, từ lớp huấn luyện chính trị đầu tiên ở Quảng Châu (Trung Quốc) đến việc đào tạo hiện nay ở Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí

Minh. Từ đầu năm 1925 đến tháng 9-1927, Hồ Chí Minh trực tiếp mở 3 lớp huấn luyện, tổng số học viên khoảng 75 người⁽²⁸⁾. Sau khi các lớp học kết thúc, phần đông học viên trở về Việt Nam và sang Xiêm hoạt động, một số được giới thiệu học ở Trường Quân sự Hoàng Phố, một số ít ở lại tham gia cách mạng Trung Quốc. Họ trở thành những người tuyên truyền, người tổ chức, vận động cách mạng trong nước hoặc Việt kiều ở Xiêm. Các lớp huấn luyện ở Quảng Châu đã đào tạo cho cách mạng Việt Nam những cán bộ đầu tiên theo tư tưởng Hồ Chí Minh⁽²⁹⁾ dưới ánh sáng của chủ nghĩa Mác - Lênin, góp phần quan trọng vào việc thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam.

Các lớp huấn luyện cán bộ ở Quảng Châu thể hiện tư tưởng và tầm nhìn xa, trông rộng của Hồ Chí Minh, từ đó mở ra chiến lược cán bộ, chiến lược quốc gia về nhân tài. Cán bộ sau khi được huấn luyện đã phục vụ cho cách mạng trong kháng chiến chống xâm lược, bước đầu xây dựng CNXH và công cuộc đổi mới. Như vậy, cán bộ được huấn luyện, đào tạo đã đáp ứng đúng nhu cầu của phong trào quần chúng⁽³⁰⁾. Đây là một trong những thành công lớn nhất của các lớp huấn luyện cán bộ trong 100 năm qua. Từ buổi đầu gieo những “hạt giống đỏ”, sau này phần lớn trưởng thành, cứng cáp, những hạt giống đó lại nảy mầm lớp lớp hạt giống khác, đội ngũ những chiến sĩ cách mạng trên khắp cả nước, tạo thành vườn ươm những chiến sĩ cách mạng từ thời có Đảng cho đến hôm nay.

Cán bộ được huấn luyện được tiếp thêm nguồn năng lượng mới, sinh lực mới, được trang bị thế giới quan, nhân sinh quan, phương pháp luận khoa học và đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước, mang theo hành trang hoạt động cách mạng của mình một vũ khí sắc bén không gì có thể thay thế được là chủ nghĩa Mác

- Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh. Với ba lớp huấn luyện cán bộ ở Quảng Châu do Nguyễn Ái Quốc phụ trách, Đảng ta và cách mạng Việt Nam có được những cán bộ ưu tú, tài đức vẹn toàn như Trần Phú, Nguyễn Lương Bằng, Phạm Văn Đồng, Nguyễn Đức Cảnh, Phùng Chí Kiên... Hơn 75 năm qua, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh đã đào tạo được những thế hệ cán bộ sau này trở thành những nhà lãnh đạo cao cấp của Đảng, Nhà nước, học trò xuất sắc, ưu tú của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Đồng thời, đào tạo hàng chục nghìn học viên mỗi năm, sau khi học xong trở thành những cán bộ lãnh đạo chủ chốt trong hệ thống chính trị.

100 năm qua, trong đó gần 40 năm đổi mới, đất nước đã đạt được những thành tựu to lớn, có ý nghĩa lịch sử, phát triển mạnh mẽ, toàn diện, tạo nên cơ đồ, tiềm lực, vị thế và uy tín quốc tế ngày càng lớn mạnh. Thực tiễn đó là minh chứng hùng hồn cho chân lý “muôn việc thành công hoặc thất bại, đều do cán bộ tốt hoặc kém”⁽³¹⁾.

Thứ hai, sự chỉ dẫn của Hồ Chí Minh về huấn luyện phải nhằm cải tạo tư tưởng, trau dồi đạo đức và tư cách cách mạng là điểm mấu chốt đặc biệt quan trọng, soi chỉ đồ xuyên suốt công tác xây dựng Đảng và hệ thống chính trị, có ý nghĩa quyết định nhất trong chiến lược cán bộ. Hiện nay, một bộ phận cán bộ suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” và nhiều biểu hiện khác rất đáng lo ngại, như: né tránh trách nhiệm, sợ trách nhiệm, thiếu ý thức phục vụ nhân dân... Trong lúc Đảng ta đang tiến hành mạnh mẽ, quyết liệt cuộc đấu tranh chống lại sự suy thoái và tiêu cực đó, thì nhiệm vụ huấn luyện cán bộ càng có ý nghĩa quan trọng hàng đầu. Từ tư tưởng và tầm nhìn của Hồ Chí Minh, bài học kinh nghiệm quý báu trong công tác huấn luyện cán bộ rút ra hiện nay là đào tạo “chất người”, “trình độ người”,

chất công sản; cán bộ, đảng viên “không được thoái hóa thành người chính trị xoàng”⁽³²⁾. Qua huấn luyện, đào tạo, cán bộ phải nâng cao nhận thức một cách sâu sắc rằng: “Đảng viên, cán bộ và lãnh tụ khác với những người thường. Họ là những người chiến sĩ tiên phong của giai cấp, của dân tộc. Vì vậy, họ hoàn toàn không được đại biểu cho lợi ích cá nhân, mà phải đại biểu lợi ích của dân tộc, của giai cấp”⁽³³⁾. Huấn luyện hiện nay là đào tạo ra những cán bộ có trí tuệ, bản lĩnh, phương pháp và phong cách, đề cao trách nhiệm trước Tổ quốc và nhân dân. Đảng ta nhấn mạnh: “Xây dựng đội ngũ cán bộ, trước hết là người đứng đầu có bản lĩnh chính trị vững vàng, có đạo đức trong sáng, năng lực nổi bật, dám nghĩ, dám nói, dám làm, dám chịu trách nhiệm, dám đổi mới sáng tạo, dám đương đầu với khó khăn thử thách, dám hành động vì lợi ích chung, có uy tín cao và thực sự tiên phong, gương mẫu, là hạt nhân đoàn kết”⁽³⁴⁾.

3. Kết luận

Mỗi giai đoạn lịch sử, căn cứ vào nhiệm vụ cách mạng cụ thể, Hồ Chí Minh và Đảng ta đề ra những nội dung sát hợp của công tác huấn luyện cán bộ. Các nội dung đều xuất phát từ thực tiễn, phản ánh tầm nhìn chiến lược của Hồ Chí Minh về huấn luyện, đào tạo cán bộ từ những lớp cán bộ đầu tiên thời dựng Đảng. Một thế kỷ trôi qua (1925-2025), tư tưởng Hồ Chí Minh về huấn luyện, đào tạo cán bộ là công việc gốc của Đảng với tinh thần cốt lõi là sự thống nhất giữa lý luận với thực tiễn cách mạng Việt Nam; học ở trường, học sách vở, học lẫn nhau, học nhân dân, học thực tiễn; học đi đôi với tu dưỡng, rèn luyện; nêu cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân, cùng với thời gian, vẫn vẹn nguyên giá trị, mang tính thời sự, soi sáng công tác huấn luyện, đào tạo cán bộ hiện nay và tương lai □

Ngày nhận bài: 19-12-2024; Ngày bình duyệt: 14-2-2025; Ngày duyệt đăng: 28-8-2025.

Email tác giả: buidinhphong@gmail.com

(1), (2), (3), (4), (5) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t.1, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011, tr.424, 209, 80-81, 320-324, 209.

(6) Người bí mật thành lập nhóm *Cộng sản Đoàn* (Việt Nam thanh niên Cộng sản) gồm 9 hội viên làm nòng cốt hạt nhân để thực hiện nhiệm vụ huấn luyện cán bộ và tiến tới lập ra một tổ chức quy mô hơn. Người vạch ra một kế hoạch tổ chức trong đó có việc “chọn một số người đưa tới Quảng Châu huấn luyện về phương pháp tổ chức trong thời gian khoảng 3 tháng, sau đó gửi về Đông Dương hoạt động, rồi lại lấy đoàn khác từ Đông Dương sang huấn luyện tiếp”.

(7), (8) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t.2, Sđd, tr.282, 283.

(9) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t.8, Sđd, tr.468.

(10) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t.10, Sđd, tr.345.

(11), (24), (25), (26), (27), (30), (32), (33) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t.6, Sđd, tr.356, 208, 359, 359, 360-361, 359, 296, 291.

(12), (13), (15), (16), (17), (18), (19), (31) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t.5, Sđd, tr.313, 313, 274, 274, 274, 274, 274, 280.

(14), (20), (21), (22), (23) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t.11, Sđd, tr.92, 90, 94, 92, 92.

(28) Có tài liệu thống kê là 10 lớp, huấn luyện được trên 200 học viên.

(29) Căn cứ tài liệu huấn luyện, sau này được in thành sách *Đường Kách mệnh* - tác phẩm in đậm dấu ấn tư tưởng Hồ Chí Minh về cán bộ và huấn luyện cán bộ - thì các lớp huấn luyện ở Quảng Châu đã đào tạo được những cán bộ theo tư tưởng Hồ Chí Minh dưới ánh sáng chủ nghĩa Mác - Lênin.

(34) ĐCSVN: *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, t.I, Nxb Chính trị quốc gia sự thật, Hà Nội, 2021, tr.187.